

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/233/2015
Identifikačné číslo spisu:	1013894960
Dátum vydania rozhodnutia:	12.09.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Emil Franciscy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1013894960.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Franciscyho a sudkyň JUDr. Daniely Sučanskej a JUDr. Eleny Siebenstichovej, v právnej veci žalobcu Ing. U.H., bývajúceho v V., zastúpeného JUDr. Martinom Olosom, advokátom so sídlom v Žiline, M. R. Štefánika č. 71, proti žalovanému Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 2, IČO: 00151866, o určenie neplatnosti okamžitého skončenia štátnozamestnaneckého pomeru, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 12 Cpr 1/2012, o dovolaní, ktoré podal žalobca proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. septembra 2014 sp. zn. 9 Co 623/2013, 9 NcC 97/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 26. júna 2013 č.k. 12 Cpr 1/2012-376 určil, že je neplatné okamžité skončenie štátnozamestnaneckého pomeru z 19. decembra 2011 dané žalovaným žalobcovi listom č. OÚ-PP-30-73/2011 (ďalej len „okamžité skončenie“); rozhodol tiež o povinnosti žalovaného zaplatiť do 3 dní žalobcovi náhradu trov konania 942,50 € a na účet súdu prvej inštancie súdny poplatok 99,50 €. Vychádzal z toho, že žalobca bol 30. apríla 2008 vymenovaný do prípravnej štátnej služby vo funkcii generálneho štátneho radcu a s účinnosťou od 14. augusta 2008 do stálej štátnej služby. Žalovaný doručil žalobcovi 19. decembra 2011 na pracovisku okamžité skončenie podľa § 51 zákona č. 400/2009 Z.z. o štátnej službe a zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 400/2009 Z.z.“) z dôvodu závažného porušenia služobnej disciplíny, ktorého sa žalobca dopustil tým, že pri elektronickej komunikácii pomocou výpočtovej techniky, ktorú mal pridelenú na plnenie služobných úloh, zneužíval svoje služobné zaradenie a symboly spojené s vykonávaním štátnej služby na vlastný prospech konaním, ktoré nie je v súlade s opisom činností jeho štátnozamestnaneckého miesta, a je nedôstojné z hľadiska vykonávania štátnej služby. Žalobca pri tejto komunikácii požadoval výhody, vedome šíriac nepravdivé, pravdu skresľujúce a zavádzajúce informácie poškodzujúce povest' služobného úradu. Žalobca mal pridelenú e-mailovú adresu „U. “; pokiaľ bola v okamžitom skončení uvedená adresa žalobcu „U. “, išlo podľa názoru súdu prvej inštancie len o chybu v

písaní, ktorá nemá žiadny vplyv na platnosť okamžitého skončenia. Žalovaný e-mailové správy žalobcu uvedené v okamžitom skončení ako príklady jeho závažného porušenia služobnej disciplíny neuviedol v doslovnom znení (necitoval správy a uviedol len ich obsah alebo skrátenú verziu). O výbere konkrétnych e-mailových správ, ktorými malo dôjsť k závažnému porušeniu služobnej disciplíny rozhodla generálna riaditeľka sekcie legislatívy a vonkajších vzťahov JUDr. U. X. ako nadriadená žalobcu, ktorá ich aj spolu s JUDr. X. U., riaditeľkou osobného úradu žalovaného, transformovala do podoby použitej v okamžitom skončení. Takúto úpravu e-mailovej korešpondencie nepovažoval prvostupňový súd za nedostatok, ktorý by mal vplyv na platnosť okamžitého skončenia, lebo jej obsah zostal zachovaný a iné zasahovanie do žalobcom odosielanej elektronickej pošty v konaní preukázané nebolo. Na druhej strane ale formálny nedostatok a neplatnosť okamžitého skončenia spôsobilo to, že žalovaný v okamžitom skončení uviedol sedem e-mailov žalobcu z obdobia od 24. februára 2011 do 19. októbra 2011, z ktorých vyvodil závažné porušenie služobnej disciplíny, avšak v závere okamžitého skončenia uviedol, že o závažné porušenie služobnej disciplíny išlo len v šiestich prípadoch, tie však neboli v okamžitom skončení konkretizované a v konaní identifikované ani po výsluchu svedkýň JUDr. X. U. a JUDr. U. X.. Podľa vyjadrenia týchto svedkýň došlo k závažnému porušeniu služobnej disciplíny vo všetkých prípadoch uvedených v okamžitom skončení. Uvedená okolnosť mala z pohľadu súdu prvej inštancie za následok nielen dodatočnú zmenu dôvodov okamžitého skončenia, ale tiež nesplnenie formálnych podmienok okamžitého skončenia. Vzhľadom na to konštatoval, že okamžité skončenie je neplatné. Navyše, žalovaný nedodrжал prekluzívnu lehotu (§ 51 ods. 2 zákona č. 400/2009 Z.z.), v ktorej mohol so žalobcom okamžite skončiť štátnozamestnanecký pomer. Žalovaný sa totiž o dôvode na okamžité skončenie dozvedel buď už v deň, kedy nadriadená žalobcu požiadala o vykonanie kontroly, alebo kedy boli jednotlivé e-mailové správy odoslané. Rozhodujúcim dňom, kedy sa žalovaný dozvedel o dôvode pre okamžité skončenie bol maximálne 16. október 2011. V ďalšej časti rozsudku sa súd prvej inštancie zaoberal aj dôvodmi okamžitého skončenia. Uviedol, že pokyn generálneho riaditeľa sekcie informatiky, telekomunikácií a bezpečnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky z 18. mája 2011 č. 6/2011 (ďalej len „Pokyn“) umožňoval štátnym zamestnancom používať službu elektronickej pošty iba na služobné účely a zakazoval im posielanie správ nesúvisiacich so služobnou činnosťou; upravoval tiež následky týchto porušení. Žalovaný, ktorý konkrétne e-mailové správy žalobcu v okamžitom skončení označil za porušenia § 60 ods. 1 písm. d/, h/ a § 61 ods. 1 písm. a/, c/, i/ a f/ zákona č. 400/2009 Z.z., do rozhodného obdobia nevydal služobný poriadok pre zamestnancov v štátnozamestnaneckom pomere podľa zákona č. 400/2009 Z.z. Vzhľadom na to súd prvej inštancie posudzoval porušenie služobnej disciplíny žalobcu podľa obsahu e-mailových správ konkretizovaných v okamžitom skončení. Konštatoval, že žalobca v štyroch e-mailových správach použil pri svojom mene aj označenie svojej funkcie, ktorú u žalovaného zastával, a symboly spojené s vykonávaním štátnej služby. Tým sa snažil získať určité výhody, informácie, služby a vstupy na spoločenské akcie. I keď žalobca zreteľne precenil dôležitosť svojej pracovnej pozície, jeho konaním nedošlo k závažnému porušeniu služobnej disciplíny zakladajúcemu dôvody pre okamžité skončenie, pre ktoré by nebolo žiaduce, aby štátnozamestnanecký pomer trval do skončenia výpovednej doby. Súd prvej inštancie pri tom zohľadnil, že žalobca na základe e-mailových správ nezískal to, o čo žiadal a dokazovaním nebolo preukázané, že by jeho konaním bola žalovanému spôsobená nejaká ujma. Námietku žalobcu, že s ním žalovaný okamžité skončenie vopred neprerokoval a neumožnil sa k nemu vyjadriť a podať vysvetlenie, vyhodnotil súd prvej inštancie ako nedôvodnú, lebo zákon takú povinnosť žalovanému neukladá. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

2. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 25. septembra 2014 sp. zn. 9 Co 623/2013, 9 NcC 91/2003 napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietol; žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení konštatoval, že odvolanie žalovaného je dôvodné. Súd prvej inštancie síce v dostatočnom rozsahu zistil rozhodujúce skutkové okolnosti, skutkový stav ale neposúdil správne po právnej stránke. Odvolací súd zopakoval dokazovanie čítaním listinných dôkazov (okamžitého skončenia, oznámenia neplatnosti okamžitého skončenia, potvrdenia o štátnej službe, rozhodnutia o vymenovaní do štátnej služby, oznámenia o výsledku výberového konania, potvrdenia o štátnej službe, potvrdenia o skončení štátnozamestnaneckého pomeru, oznámenia o výške a zložení funkčného platu žalobcu, oznámenia o ďalších podmienkach vyplývajúcich zo štátnozamestnaneckého pomeru zamestnanca v štátnej službe,

opisu štátnozamestnaneckého miesta funkcie generálny štátny radca, stanoviska žalovaného, oznámenia o služobnom hodnotení, služobného hodnotenia, správy sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky zo šetrenia vo veci podozrenia z trestnej činnosti č.p. SKIS-IS-OISZ-OPČ-509-2/2011), osobného a personálneho spisu, e-mailovej pošty žalobcu, Pokynu, zoznamu adresátov e-mailových správ, žiadosti o prístup k internetu. Citoval § 1 ods. 1 a 4, § 46 ods. 1 písm. c/, § 51 ods. 1 veta prvá, § 51 ods. 2, § 125 zákona č. 400/2009 Z.z., ustanovenie § 70 Zákonníka práce účinného v čase skončenia pracovného pomeru a tiež článok 6 ods. 1, 2 a 7 Pokynu. Poukázal na to, že elektronickú adresu pridelil žalobcovi žalovaný za účelom plnenia jeho služobných povinností. Žalobca bol v Pokyne poučený o tom, že žalovaný zakázal užívateľom elektronických služieb posielanie správ a príloh, ktoré nesúvisia s ich služobnou činnosťou. V okamžitom skončení žalovaný uviedol, že 24. februára 2011 bola z elektronickej adresy žalobcu odoslaná správa, z obsahu ktorej vyplýva požiadavka na vypracovanie cenovej ponuky na motorové vozidlo zn. Octavia v počte 30 ks a Superb v počte 10 ks, vrátane servisných podmienok, záručnej doby a ďalších podmienok, aby mal (odosielateľ) hodnoverné a na 100% zaručené informácie tak, aby s nimi mohol v služobnom úrade narábať, aby nebol za blázna, keď bude „prelbovovať“ značku KIA tak, že bude presviedčať o lepšej kvalite, lepšom servise a lepších autách značky Škoda. Z jemu pridelenej adresy bola 12. septembra 2011 odoslaná správa, ktorou žalobca ako generálny štátny radca pôsobiaci u žalovaného s použitím symbolov spojených s vykonávaním štátnej služby oslovil funkcionára Akadémie Policajného zboru v Bratislave so žiadosťou o preverenie možnosti presunu jedného zo študentov z bezpečnostno-právnych služieb vo verejnej správe na bezpečnostno-právnu ochranu osôb a majetku. V e-mailovej správe odoslanej 21. júna 2011 žalobca uviedol, že keď Škodovka nemá motorové vozidlo zn. Superb k dispozícii pre neho ako generálneho štátneho radcu, tak to môže zabaliť; permanentne by ho pre neho mala mať k dispozícii, na jeho vyžiadanie ho pristaviť pred Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a tešiť sa z toho, že mu ho môžu poskytnúť tak, ako mu permanentne po celý rok držia apartmán v ubytovacom zariadení Ministerstva vnútra Českej republiky, lebo je to pre nich česť. Z obsahu e-mailovej správy z 19. septembra 2011, ktorá bola rovnako odoslaná z adresy žalobcu, vyplýva, že ako generálny štátny radca s použitím symbolov spojených s vykonávaním štátnej služby požiadal zahraničnú agentúru, aby mu na 24. septembra 2011 v čase o 20:00 hod. zabezpečila dámu, ktorá ho bude sprevádzať na prezentáciu kolekcie „Nina Ricci Paris“. Z e-mailovej adresy žalobcu bola 19. septembra 2011 odoslaná správa, ktorou ako generálny štátny radca s použitím symbolov spojených s vykonávaním štátnej služby u žalovaného žiadal o vstup na „Miss Znojmo 2011“. V uvedený deň bola takto odoslaná tiež e-mailová správa, ktorá obsahovala žiadosť o vstup na „Miss Fantóm 2011“. V e-mailovej správe odoslanej 13. septembra 2011 z adresy žalobcu bolo uvedené, že dvakrát telefonoval na mobilný telefón, ktorý mu nikto nezdvihol, „čo si hocikto nedovolí“; z obsahu tejto e-mailovej správy vyplýva tiež to, že pokiaľ ide o účasť žalobcu v porote na akcii „Miss Hasička 2011“, ponecháva to na adresátovi správy, pokiaľ ale bude inkognito, nebude mu to prekážať. Z e-mailovej správy žalobcu odoslanej 19. októbra 2011 vyplýva jeho požiadavka preveriť možnosť občasného zapožičania motorových vozidiel značiek Audi model A6 resp. A8 z dôvodu cestovania v rámci Európskej únie, pričom vozidlá tejto značky využíva aj minister vnútra Slovenskej republiky a Úrad na ochranu ústavných činiteľov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Žalovaný so zreteľom na tieto zistenia okamžite so žalobcom skončil štátnozamestnanecký pomer z dôvodu závažného porušenia služobnej disciplíny v šiestich prípadoch, ku ktorým došlo od 24. februára 2011 do 19. septembra 2011. V okamžitom skončení žalovaný konštatoval, že žalobca navádzal na poskytnutie výhod v súvislosti s vykonávaním štátnej služby, pričom na možné získanie osobného prospechu zneužil symboly spojené s vykonávaním štátnej služby, čím porušil § 60 ods. 1 písm. d/ a h/, § 61 ods. 1 písm. a/, c/ a f/ zákona č. 400/2009 Z.z., ako aj článok 6 ods. 2 Pokynu. Žalobca oznámil žalovanému dňa 28. decembra 2011, že okamžité skončenie považuje za neplatné z vecných aj formálnych dôvodov a trvá na svojom ďalšom zamestnávaní. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu okamžité skončenie jasne označuje skutky, ktorých sa žalobca dopustil a ktoré považoval žalovaný za závažné porušenia služobnej disciplíny. Pri prvých šiestich skutkoch sú uvedené žalobcom porušené ustanovenia, posledný skutok žalobcu (z 19. októbra 2011) už žalovaný nekvalifikoval ako závažné porušenie služobnej disciplíny a ani pri ňom neuviedol ustanovenia, ktoré ním mali byť porušené. Takto vymedzené dôvody okamžitého skončenia sú určité a preskúmateľné. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého v dôsledku výsluchu svedkýň JUDr. X. U. a JUDr. U. X. došlo k dodatočnej zmene dôvodov okamžitého

skončenia; poznamenal, že výsluch svedka nemôže spôsobiť dodatočnú zmenu dôvodov okamžitého skončenia, lebo relevantné sú iba skutočnosti uvedené v okamžitom skončení; na nich zotrval žalovaný počas celého konania pred súdom prvej inštancie. Za nesprávny označil odvolací súd aj právny záver o nedodržaní dvojmesačnej prekluzívnej lehoty v šiestich prípadoch. V zmysle § 51 ods. 2 zákona č. 400/2009 Z.z. služobný úrad môže okamžite skončiť štátnozamestnanecký pomer podľa odseku 1 iba v lehote dvoch mesiacov odo dňa, keď sa o dôvode na okamžité skončenie preukázateľne dozvedel. Interpretácia súdu prvej inštancie je preto v príkrom rozpore so znením zákona, ktoré nedáva priestor pre výklad, v zmysle ktorého by prekluzívna lehota začala plynúť už na základe podozrenia zo skutku zakladajúceho dôvod okamžitého skončenia, prípadne na základe domnienky, že žalovaný k určitému dátumu o porušení pracovnej disciplíny závažným spôsobom mohol, či dokonca musel vedieť. V okamžitom skončení žalovaný uviedol, že k závažnému porušeniu služobnej disciplíny došlo v období od 24. februára 2011 do 19. septembra 2011. Na základe telefonátu od bývalého pracovníka polície, ktorý informoval riaditeľa organizačného odboru kancelárie ministra o tom, že mu volali z automobilovej spoločnosti a pýtali sa na osobu žalobcu, ktorý ich žiada o zapožičanie motorového vozidla na služobné účely, inicioval žalovaný 16. októbra 2011 vykonanie kontroly, ktorej výsledkom je správa z 8. decembra 2011. Takto zistený skutkový stav je medzi účastníkmi nesporný. Nasledujúcim dňom (9. decembra 2011) sa služobný úrad od sekcie kontroly a inšpekčnej služby žalovaného dozvedel o závažnom porušení pracovnej disciplíny. Okamžité skončenie bolo teda žalobcovi dané v rámci dvojmesačnej prekluzívnej lehoty. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že označenie e-mailovej adresy žalobcu (U.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie s tým, že: I. odvolací súd mu odňal možnosť konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.), II. v konaní došlo k inej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a III. napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). V zmysle predvolania, ktoré mu bolo doručené, sa odvolacie pojednávanie malo uskutočniť 25. septembra 2014 (so začiatkom o 9.20 hod.) v miestnosti č. 41. Žalobca sa naň dostavil riadne a včas, avšak až po 15 minútach márneho čakania sa od tretích osôb dozvedel, že sa pojednáva v inej miestnosti; po dostavení sa do nej ale zistil, že senát odvolacieho súdu už vyhlasuje rozsudok. Takýmto postupom odvolacieho súdu mu bolo znemožnené vyjadriť sa k veci a tiež k dokazovaniu, ktoré vykonal odvolací súd. V zápisnici o pojednávaní, ktorá mu bola potom vydaná, absentuje údaj o začiatku pojednávania a tiež spisová značka „9 NcC 91/2013“, ktoré bola uvedená na predvolaní. V zmysle tejto zápisnice vykonal odvolací súd dokazovanie čítaním veľkého množstva listín, reálne však za tak krátky čas nemohol toto dokazovanie vykonať. Nešlo pri tom o žiadne nové dôkazy, ale o dôkazy, ktoré vykonal už súd prvého stupňa. Odvolací súd žalobcu nijakým spôsobom nevyzval, aby sa vyjadril k možnému použitiu iného ustanovenia právneho predpisu (R 33/2011). Z napadnutého rozsudku je zrejmé, že odvolací súd rozhodol iba o odvolaní žalovaného, opomenul však rozhodnúť o odvolaní žalobcu proti výroku prvostupňového rozsudku o trovách konania. Rozsudok odvolacieho súdu je vecne nesprávny, arbitrárny a jeho odôvodnenie je vnútorne protirečivé a argumentačne neudržateľné. Odvolací súd dostatočne nezohľadnil, že e-mailová adresa uvedená v okamžitom skončení (U.) neexistovala, neboli z nej odosielané žiadne správy, preto dôvody okamžitého skončenia sú iba fiktívne. Obsah e-mailových správ žalovaný špekulatívne dotváral a zmätočne interpretoval. Odosielanie týchto správ, o ktorých mal žalovaný vedomosť, nebolo žalobcovi nikdy vytknuté. Žalobca bol zaradený na útvar, kde je osobný aj písomný kontakt (e-mailový kontakt nevynímajúc) s tretími osobami mimo verejného sektora celkom bežný. Pri takomto kontakte žalobca nezneužil žiadny symbol štátnej služby (podpis a symboly sú priradované automaticky). Žalovaný ničím nekonkretizoval, v čom spočívalo protiprávne konanie žalobcu, aké negatívne následky malo a aké výhody získal. Elektronická komunikácia bola v rozhodnom období aj inými zamestnancami využívaná tiež na osobné účely, ktoré nesúvisia s plnením úloh štátneho zamestnanca; nikto iný však za takéto konanie nebol postihnutý. Odvolací súd dostatočne nezohľadnil, že žalovaný nevydal služobný poriadok podľa § 75 zákona č. 400/2009 Z.z. a neupravil, ktoré porušenie povinností štátneho zamestnanca sa považuje za závažné porušenie služobnej disciplíny. Navyše, ani neskôr vydaný služobný poriadok nekvalifikuje obdobné konanie za závažné porušenie pracovnej disciplíny. Žalobca poprel správnosť a hodnovernosť všetkých listín predložených v konaní, preto bolo na žalovanom, aby preukázal tvrdené skutočnosti. Na preukázanie svojich tvrdení predložil žalovaný súdu iba CD nosič s kópiou údajných e-mailových správ, to však nie je dôkaz, ktorý by umožňoval verifikovať súlad tvrdení žalovaného so

skutočnosťou. Dovolateľ odvolaciemu súdu vytkol aj nezohľadnenie toho, že žalovaný primerane nešpecifikoval, ktorý zo šiestich skutkov z obdobia od 24. februára 2011 do 19. septembra 2011 je skutočným dôvodom okamžitého skončenia. Okamžité skončenie je preto neurčité a nemajúce zákonné náležitosti. „Úplne chaotický je záver“ odvolacieho súdu o údajnom zachovaní dvojmesačnej subjektívnej prekluzívnej lehoty. Okamžité skončenie z 19. decembra 2011 sa týka aj skutkov (e-mailových správ) od februára 2011, ktoré mal žalovaný už vtedy vo sfére svojej dispozície, lebo sa nachádzali na jeho serveri; nemôže preto úspešne tvrdiť, že obsah správ mu bol neznámy. Nelogický je tiež záver, že žalobca niektorými správami porušil aj Pokyn (v čase ich odoslania nebol ešte prijatý). Podľa názoru žalobcu neobstoí ani argumentácia odvolacieho súdu, podľa ktorej v čase okamžitého skončenia nebola prijatá právna úprava chrániaca súkromie na pracovisku (§ 13 ods. 4 a 7 Zákonníka práce). Neobstoí konštatovanie odvolacieho súdu, že nič nebránilo zaradiť do súboru skutkových podkladov pre rozhodnutie aj e-mailové správy získané žalovaným. V skutočnosti totiž zásahom do súkromia na pracovisku zabráňovali viaceré medzinárodné dokumenty a vnútroštátne predpisy, napríklad zákon č. 166/2003 Z.z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane pred odpočúvaním) a zákon č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách. Z týchto dôvodov žalobca žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že žalobca neopodstatnene tvrdí, že mu okolnosťami, za ktorých došlo k zmene pojednávacej miestnosti, odňal možnosť pred súdom konať. Na dverách pôvodne určenej miestnosti bolo totiž zreteľne vyznačené, že došlo k zmene, v dôsledku ktorej sa pojednávanie uskutoční v inej miestnosti. Možno predpokladať, že ak by sa žalobca dostavil včas do budovy odvolacieho súdu, bez problémov by sa dozvedel o zmene a stihol by začiatok odvolacieho pojednávania práve tak, ako ho stihla protistrana. Jeho námietky, týkajúce sa zápisnice o odvolacom pojednávaní, sú čisto formálne a nepodstatné. Dovolanie, ktoré obsahuje len argumenty, s ktorými sa už primerane vyrovnal odvolací súd, vôbec nešpecifikuje, vo vzťahu ku ktorému ustanoveniu mal odvolací súd postupovať podľa § 213 ods. 2 O.s.p. Z týchto dôvodov žalovaný žiadal, aby dovolací súd neopodstatnené dovolanie zamietol.

5. Dovolanie žalobcu bolo podané 31. decembra 2014. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) vychádzajúc z vyššie uvedeného ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal prípustnosť a dôvodnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP).

7. Dovolanie je procesný úkon strany adresovaný súdu. Dovolateľ ním prejavuje vôľu vyvolať účinok spočívajúci v prelomení právoplatnosti napadnutého rozhodnutia a uskutočnení meritorneho dovolacieho prieskumu.

7.1. Dovolanía podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých podľa vtedy účinnej právnej úpravy nebol daný dôvod ani pre zastavenie konania [napríklad vzhľadom na nesplnenie osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.)] ani pre odmietnutie dovolania [z niektorého dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 243c O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. a/ až d/ O.s.p. (napríklad preto, lebo dovolanie bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému nebol tento opravný prostriedok prípustný)] vyvolali procesný účinok umožňujúci a zároveň prikazujúci dovolaciemu súdu uskutočniť meritorný dovolací prieskum.

7.2. Tie dovolanía podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých bol podľa vtedy účinnej právnej úpravy daný dôvod na zastavenie dovolacieho konania alebo odmietnutie dovolania, tento procesný účinok nemali (porovnaj tiež I. ÚS 4/2011 a II. ÚS 172/03).

7.3. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ustanovení § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP dovolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok tých dovolaní uvedených v bode 7.1., ktorý zostal zachovaný aj po 30. júni 2016 (viď § 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej, od 1. júla 2016 účinnej, právnej úpravy o dovolaní a dovolacom konaní sa v prípade týchto dovolaní nemôže uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa, v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri dovolaniach podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný [viď tiež závery vyjadrené v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. PL. ÚS 36/1995].

8. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu, ak v konaní došlo k najzávažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 O.s. Prípustnosť dovolania proti rozsudku upravoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p.

8.1. Dovolanie proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu bolo prípustné v zmysle § 238 ods. 1 O.s.p.

8.2. Dovolanie žalobcu smerujúce proti zmeňujúcemu rozsudku, vyvolalo v danom prípade účinok, ktorý zostáva zachovaný aj po 1. júli 2016 (§ 470 ods. 2 CSP) - dovolateľom napadnuté rozhodnutie bolo preto možné (a tiež potrebné) podrobiť meritórnemu dovolaciemu prieskumu.

I.

9. Právny poriadok platný a účinný v čase podania dovolania ukladal dovolaciemu súdu (viď ustanovenie § 242 ods. 1 O.s.p.), aby aj ex offio posúdil, či v konaní nedošlo k niektorej zo závažných procesných väd, ktoré sú uvedené v § 237 O.s.p. O procesnú vadu konania v zmysle tohto ustanovenia išlo vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

9.1. Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietal a ich existencia ani nevyšla v dovolacom konaní najavo.

9.2. Podľa presvedčenia dovolateľa mu v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumel taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý mal za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytoval O.s.p. [v zmysle § 18 O.s.p. malí účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd bol povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - viď napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

9.3. Najvyšší súd v minulosti často zdôrazňoval, že pre záver o existencii procesnej vady konania v zmysle § 237 O.s.p. (a teda aj vady uvedenej v písmene f/ tohto ustanovenia) nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že sa súd dopustil takej vady; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 409/2015, 4 Cdo 143/2015, 5 Cdo 238/2015, 6 Cdo 30/2016, 7 Cdo 371/2015, 8 Cdo 34/2016).

10. Dovolateľ namietal, že z dôvodov na strane odvolacieho súdu mu bola znemožnená riadna účasť na

odvolacom pojednávani.

10.1. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 132/2001, ktoré bolo publikované ako judikát R 57/2002 uviedol, že účastníci konania musia byť riadne a včas upovedomení nielen o dátume a čase nariadeného pojednávania, ale tiež o mieste, kde sa pojednávanie má konať, a to tak, aby o ňom nemohli vzniknúť žiadne pochybnosti. Ak boli účastníci chybne upovedomení o tom, že pojednávanie sa uskutoční v inej pojednávacej miestnosti než tej, v ktorej bola vec z tohto dôvodu bez ich účasti prejednaná a rozhodnutá, išlo o nesprávny postup súdu, ktorým im bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

10.2. Závery, na ktorých spočíva judikát R 57/2002, je potrebné uplatňovať vždy so zreteľom na individuálne okolnosti tej - ktorej prejednávanej veci. Realita života prináša aj možnosť, že v čase od vytýčenia pojednávania do jeho uskutočnenia sa z rôznych dôvodov (napríklad v dôsledku rekonštrukcie sídla súdu) pojednávanie nemôže uskutočniť v tej pojednávacej miestnosti súdu, ktorá bola v predvolaní na pojednávanie označená ako miestnosť, v ktorej sa bude pojednávať. Uvedený judikát zdôraznil, že účastník má byť riadne informovaný nielen o čase pojednávania, ale aj o jeho mieste. Takúto informáciu ale získa účastník nielen vtedy, ak je v oznámení o uskutočnení odvolacieho pojednávania uvedené číslo pojednávacej miestnosti, v ktorej súd napokon vec prejednal a rozhodol, ale aj vtedy, ak je v oznámení uvedené iné (neskôr zmenené) číslo pojednávacej miestnosti, avšak príslušný oznam vyhotovený najneskôr pred začatím pojednávania a vhodne umiestnený napríklad na dverách pôvodne určenej pojednávacej miestnosti umožní účastníkovi zistiť, v ktorej miestnosti súdu sa uskutoční pojednávanie.

10.3. V danom prípade zo spisu (č.l. 435) vyplýva, že dovolateľ bol odvolacím súdom upovedomený o tom, že odvolacie pojednávanie sa uskutoční 25. septembra 2014 o 9.20 hod. v miestnosti č. 41 nachádzajúcej sa v budove Krajského súdu v Bratislave. Zo zápisnice o tomto pojednaní, ktorá je v spise na č.l. 441, vyplýva, že odvolacieho pojednávania, ktoré začalo vo vopred stanovený čas, sa od samého začiatku zúčastnila poverená zamestnankyňa žalovaného; žalobca sa naň ale dostavil až pri vyhlasovaní rozsudku.

10.4. Zo záznamu o okolnostiach týkajúcich sa zmeny pojednávacej miestnosti, ktorý na základe výzvy dovolacieho súdu vyhotovil 8. júna 2016 predseda príslušného senátu odvolacieho súdu (poznámka dovolacieho súdu: tento záznam je súčasťou spisu dovolacieho súdu), vyplýva, že odvolací súd vytýčil termín pojednávania 26. marca 2014. Podľa rozvrhu práce Krajského súdu v Bratislave v znení, ktoré platilo v čase vytýčenia pojednávania, bola senátu „9 Co“ pridelená pojednávacia miestnosť č. 41. S účinnosťou od 1. júla 2014 (Dodatkom č. 6 k rozvrhu práce na rok 2014) bola ale tomuto senátu pridelená pojednávacia miestnosť č. 63. Vec prejednávajúci senát na túto zmenu reagoval v praxi vždy tak, že na pojednávacej miestnosti č. 41 bol pri pojednávania uskutočnených po 1. júli 2014 uverejnený oznam o tom, že sa pojednáva na č. 63. Tento postup zachoval odvolací senát aj v preskúmvanej veci, čo napokon potvrdzuje aj tá skutočnosť, že zástupkyňa žalovaného sa riadne a včas dostavila ešte pred pojednávaním do pojednávacej miestnosti č. 63 (i keď žalovanému - tak, ako žalobcovi - bolo doručené upovedomenie o tom, že odvolací súd bude pojednávať v miestnosti č. 41). Najvyšší súd konštatuje, že údaje, ktoré vyplývajú zo spisu, nespochybňujú správnosť obsahu tohto záznamu spísaného predsedom odvolacieho senátu.

10.5. Najvyšší súd už vo viacerých rozhodnutiach zdôraznil význam zásady, podľa ktorej právo patrí bdelym (pozorným, ostražitým, opatrným), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu, uplatnenie a výkon svojich práv, neodkladajú svoje osobné rozhodnutia týkajúce sa výkonu práv na poslednú chvíľu, svoje procesné úkony pripravujú s dostatočným časovým predstihom, nespoliehajú sa na náhodu, predvídajú aj možnosti vzniku komplikácií sťažujúcich výkon práv a ich uplatnenie v prebiehajúcom konaní (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 181/2015, 2 Cdo 326/2015, 3 Cdo 248/2006, 4 Cdo 26/2014, 5 Cdo 348/2013, 6 ECdo 43/2013, 7 Cdo 72/2015, 8 Cdo 482/2015). Táto zásada je plne opodstatnená aj v prípade práva účastníka konania zúčastniť sa odvolacieho pojednávania. Obsah spisu nedáva v danom prípade podklad pre záver, že žalobca sa správal v súlade s touto zásadou.

10.6. Z vyššie uvedených dôvodov je predmetná námietka žalobcu neopodstatnená.

11. Podľa názoru dovolateľa je rozhodnutie odvolacieho súdu nedostatočne odôvodnené až do tej miery, že je nepreskúmateľné; v nepreskúmateľnosti vidí žalobca procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

11.1. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd („ďalej len

„Dohovor“) každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Právo na spravodlivý súdny proces neznamena ale právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Súd sa z tohto dôvodu nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberať úplne všetkými dôvodmi a argumentmi procesných strán; postačujúcim je, ak z odôvodnenia rozhodnutia sú zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (viď tiež II. ÚS 76/07).

11.2. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou najvyššieho súdu (R 111/1998) považovaná za procesnú vadu („inú vadu konania“) nezakladajúcu prípustnosť dovolania. Správnosť takého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdili viaceré rozhodnutia ústavného súdu o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015). Ústavný súd v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“.

11.3. Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dodáva, že obsah spisu neposkytuje žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny dôvod, aby na preskúmvanú vec bola aplikovaná druhá veta uvedeného stanoviska.

11.4. Dovolateľ teda v preskúmvanej veci nedôvodne namieta, že mu (ním tvrdenými nedostatkami odôvodnenia napadnutého rozsudku) bola odňatá možnosť pred súdom konať.

12. Žalobca zastáva názor, že odvolací súd nerešpektoval postup v zmysle § 213 ods. 2 O.s.p. Toto ustanovenie ukladalo odvolaciemu súdu, aby pred rozhodnutím o odvolaní v prípade, ak je toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a bolo pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzval účastníkov konania vyjadriť sa k možnému použitiu tohto „nového“ ustanovenia.

12.1. K dôsledkom nerešpektovania procesného postupu odvolacieho súdu upraveného ustanovením § 213 ods. 2 O.s.p. najvyšší súd zaujal stanovisko v judikáte R 33/2011, v ktorom konštatoval, že pokiaľ odvolací súd nevyzval účastníka konania (procesnú stranu) v zmysle § 213 ods. 2 O.s.p., aby sa vyjadril k možnému použitiu toho ustanovenia právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je podľa názoru odvolacieho súdu pre rozhodnutie vo veci rozhodujúce, odňal účastníkovi konania možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

12.2. Zo spisu nevyplýva, že by odvolací súd aplikoval („nové“) ustanovenie, ktoré pred ním už neaplikoval súd prvej inštancie. Skutočnosť, že na podklade rovnakých ustanovení dospeli oba súdy k odlišným právnym záverom, nemožno považovať z hľadiska § 213 ods. 2 O.s.p. za právne významnú.

12.3. Napokon, žalobca v dovolaní nekonkretizoval, ktoré ustanovenie (predtým údajne nepoužité súdom prvej inštancie) aplikoval odvolací súd, a teda na ktoré ustanovenie sa podľa jeho názoru vzťahuje ním tvrdené zanedbanie povinnosti odvolacieho súdu postupovať podľa § 213 ods. 2 O.s.p.

12.4. Z uvedených dôvodov považuje dovolací súd predmetnú námietku žalobcu za neopodstatnenú.

II.

13. Dovolateľ tvrdí, že v konaní došlo k „inej vade“ majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Za „inú vadu“ (v § 237 O.s.p. neuvedenú) sa v doterajšej rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovalo najmä porušenie ustanovení o dokazovaní napríklad tým, že súd vôbec nezisťoval skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie veci aj napriek tomu, že boli tvrdené a na ich preukázanie boli navrhnuté dôkazy. Vadu tejto povahy zakladalo aj porušenie ustanovení o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov (napríklad osoba, ktorá mala byť vypočutá ako svedok, bola vypočutá ako účastník konania, svedok nebol o svojich povinnostiach riadne poučený, dôkaz listinou bol vykonaný v rozpore s § 129 O.s.p.). Zo spisu nevyplýva, že by došlo k vade takejto povahy.

14. Za „inú procesnú vadu“, ako už bolo uvedené vyššie, bolo dávnejšou judikatúrou (R 111/1998) a tiež stanoviskom R 2/2016 považované aj nedostatočné odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia.

14.1. V danom prípade odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol stručne rozhodujúci skutkový stav, opísal priebeh konania, výsledky dokazovania, vysvetlil, čoho sa žalobca domáhal, čo uvádzal žalovaný na svoju obranu, čím žalobca a žalovaný argumentovali v odvolacom konaní. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery náležite vysvetlil spôsobom, z ktorého je zrejmé, akými úvahami sa riadil. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

14.2. Najvyšší súd vzhľadom na to dospel k záveru, že skutkové alebo právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“) a že odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

15. Neopodstatnená je dovolacia námietka, podľa ktorej v konaní došlo k procesným nesprávnostiam v priebehu vykonávania dokazovania a vyhodnocovania jeho výsledkov.

15.1. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08); súčasťou tohto práva nie je ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97). Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania.

15.2. V zmysle § 132 O.s.p. dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je judikatúrou najvyššieho súdu považované za samostatný dovolací dôvod (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 172/2011, 5 Cdo 251/2012 a 7 Cdo 117/2014).

15.3. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane uviedol, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok určený na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) nesprávností. Dovolanie nebolo (a po uvedenom dni naďalej nie je) „ďalším“ odvolaním. Preto sa ním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení, ku ktorým dospel súd prvej inštancie alebo odvolací súd, ani prieskumu správnosti nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvej inštancie a jeho skutkové závery je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže v medziach zákona vykonávať dokazovanie (§ 213 O.s.p.). Dovolací súd nemôže

preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení a v nadväznosti na to posudzovať, či súdy správne vyhodnotili výsledky vykonaného dokazovania, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy - na rozdiel od súdu prvej inštancie a tiež odvolacieho súdu nemá totiž dovolací súd možnosť vykonávať dokazovanie [ako je to, napokon, zrejme z § 243a ods. 2 in fine O.s.p. („dokazovanie však nevykonáva“)].

16. Podľa názoru dovolateľa došlo k inej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci tiež v dôsledku nenáležitého nazerania odvolacieho súdu na splnenie povinností zaťažujúcich účastníkov konania v procese dokazovania (povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti).

16.1. V zmysle § 120 ods. 1 veta prvá O.s.p. platilo, že účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Účastník, ktorý neoznačil dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení (neuniesol dôkazné bremeno), nesie nepriaznivé dôsledky svojho procesného postupu v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Predpokladom riadneho splnenia dôkaznej povinnosti účastníka konania je, že splnil svoju povinnosť tvrdenia (uniesol bremeno tvrdenia). Účastník, ktorý nesplní svoju povinnosť tvrdiť skutočnosti rozhodné z hľadiska hypotézy právnej normy, spravidla ani nemôže splniť dôkaznú povinnosť. Ak ide o skutočnosť rozhodnú podľa hmotného práva, neunesenie bremena tvrdenia o tejto skutočnosti má pre účastníka spravidla za následok pre neho nepriaznivé rozhodnutie.

16.2. V danom prípade bolo na žalobcovi, ktorý tvrdil, že okamžité skončenie je neplatné, aby preukázal opodstatnenosť svojich tvrdení. Súdy na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospeli k zhodnému skutkovému záveru nielen o tom, kto odosielať e-mailové správy špecifikované v okamžitom skončení, ale aj o tom, aký bol ich obsah (odlišné boli iba ich právne náhľady na intenzitu porušenia služobných povinností a zákazov žalobcom). Podobne dospeli k rovnakým skutkovým zisteniam ohľadom časových súvislostí odoslania správ (opačné právne závery zaujali iba o tom, kedy sa žalovaný právne relevantným spôsobom dozvedel o ich odoslaní).

16.3. Na žalovanom bolo, aby preukázal existenciu konania žalobcu, ktoré bolo považované za dôvod pre okamžité skončenie. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu obsah spisu umožňoval prijať právne závery, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie.

16.4. Vzhľadom na vyššie uvedené je neopodstatnená aj táto dovolacia námietka.

17. Podľa § 213 ods. 1 O.s.p. platilo, že odvolací súd je skutkovými závermi súdu prvého stupňa viazaný. Ak má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám (§ 213 ods. 3 O.s.p.).

17.1. Viazanosť odvolacieho súdu skutkovým stavom ustáleným súdom prvého stupňa a podmienenie zmeny jeho skutkových záverov opakovaním alebo vykonaním nových dôkazov vyplývalo zo zásady priamosti a ústnosti občianskeho súdneho konania.

17.2. Odvolací súd v napadnutom rozsudku konštatoval, že „súd prvého stupňa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav vo veci, vec ale neposúdil správne po právnej stránke“ (viď konštatovanie odvolacieho súdu vyjadrené v prvom odseku na str. 6 jeho rozsudku). Skutočnosť, že odvolací súd na pojednávaní zopakoval dokazovanie viacerými listinnými dôkazmi, neznamená rozpor s týmto jeho konštatovaním. Žalobcom namietaná okolnosť, že nešlo o žiadne „nové“ dôkazy, je tu bez právneho významu.

17.3. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu bol postup odvolacieho súdu v súlade so zákonom a nemohol založiť inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.

18. Žalobca v dovolaní namieta, že žalovaný v danom prípade navrhol na preukázanie svojich tvrdení dôkazy (e-mailové správy) obstarané v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi a v rozpore s právom na ochranu súkromia žalobcu, preto súd také (nepripustné) dokazovanie týmito dôkazmi nesmel vykonať a z jeho výsledkov vychádzať. Podľa presvedčenia žalobcu je teda nesprávny názor odvolacieho súdu, že išlo o procesne prípustný dôkazný prostriedok a žiadne ustanovenie nebránilo jeho použitiu.

18.1. V zmysle čl. 8 ods. 1 Dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydľia a korešpondencie.

18.2. Podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd (ďalej len „Listina“) každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života. Podľa čl. 13 Listiny nikto nesmie porušiť listové tajomstvo ani tajomstvo iných písomností a záznamov, či už uchovávaných v súkromí alebo zasielaných poštou alebo iným spôsobom, s výnimkou prípadov a spôsobom, ktoré ustanoví zákon; rovnako sa zaručuje tajomstvo správ podávaných telefónom, telegrafom alebo iným podobným zariadením.

18.3. Podľa čl. 16 ods. 1 veta prvá Ústavy nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená. Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života. Podľa čl. 22 ods. 2 Ústavy nikto nesmie porušiť listové tajomstvo ani tajomstvo iných písomností a záznamov, či už uchovávaných v súkromí, alebo zasielaných poštou, alebo iným spôsobom; výnimkou sú prípady, ktoré ustanoví zákon; rovnako sa zaručuje tajomstvo správ podávaných telefónom, telegrafom alebo iným podobným zariadením.

18.4. V čase okamžitého skončenia Zákonník práce neobsahoval úpravu, ktorá sa neskôr stala jeho súčasťou (viď ustanovenie § 13 ods. 4 Zákonníka práce). Niektoré zákony [napríklad zákon č. 166/2003 Z.z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane pred odpočúvaním) a zákon č. 351/2016 Z.z. o elektronických komunikáciách] stanovovali medze zásahu do súkromia sledovaním elektronickej pošty fyzických a právnických osôb.

19. Aj Dohovorom, Listinou, Ústavou a zákonmi Slovenskej republiky chránené právo na rešpektovanie súkromia a osobnej korešpondencie má svoje limity.

19.1. Predmetné právo sa v najzreteľnejšej podobe vzťahuje na sféru rýdzo súkromnú, v ktorej jednotlivец koná v celom rozsahu slobodne a plne autonómne. Avšak vtedy, keď jednotlivец (ako zamestnanec) koná v pracovnom prostredí zamestnávateľa, má jeho právo na ochranu súkromia predsa len čiastočne iný charakter. Ani tam, kde má zamestnanec plniť pracovné úlohy, nestráca právo na súkromie, v istom zmysle a rozsahu mu tu ale konkurujú práva zamestnávateľa. Na pracovisku vtedy dochádza k stretu práva zamestnanca na ochranu súkromia s iným právom, a to právom zamestnávateľa poznať, ako zamestnanec plní svoje pracovné alebo služobné povinnosti, ako rešpektuje zákonom stanovené zákazy a obmedzenia a aj to, ako a na aké účely využíva elektronickú komunikáciu pomocou techniky vo vlastníctve zamestnávateľa. Zamestnávateľ má tiež bezpochyby právo sledovať, ako (štátni) zamestnanci dodržiať pracovnú dobu a ako ju využívajú.

19.2. Pokiaľ zamestnávateľ vo vnútroorganizačnom predpise zakáže zamestnancom využívať pridelenú výpočtovú techniku na súkromné účely, musí mať primeraný prostriedok na kontrolu toho, či sa tento zákaz rešpektuje (a keď nerešpektuje, tak v akej miere); rovnako musí mať možnosť získať prípadný dôkaz o tom, že zamestnanec zákaz nedodržiaval. Je tiež logické, že keď zamestnávateľ v niektorom prípade pristúpi k vykonaniu takto zameranej kontroly, dôvodne vychádza z predpokladu, že elektronická pošta zamestnanca, s ktorou príde pri kontrole do styku, je pošta pracovnej povahy. Pokiaľ pri vykonávaní takejto kontroly zamestnávateľ zistí, že ide o elektronickú komunikáciu zamestnanca súkromnej povahy, treba na prípadný „zásah“ do súkromia zamestnanca hľadiť ako na vedľajší (sekundárny) poznatok z kontrolnej aktivity zamestnávateľa.

19.3. Ak určitý zamestnávateľ (služobný úrad) v niektorom prípade považuje za skutkový základ a dôvod pre skončenie pracovného (štátnozamestnaneckého) pomeru obsah elektronickej komunikácie odoslanej zamestnancom z počítača, ktorý mu bol pridelený, aby ho využíval pri plnení svojich pracovných (služobných) povinností, súd sa v občianskom súdnom konaní o určenie neplatnosti zrušovacieho prejavu zamestnávateľa spravidla nezaobíde bez oboznámenia sa s touto komunikáciou. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu môže súd, rešpektujúc princíp legality, legitimacy a proporcionality, v takom prípade vykonať dokazovanie aj elektronickou komunikáciou zamestnanca a z výsledkov vykonaného dokazovania pri rozhodovaní vychádzať. Pri zachovaní uvedených princípov môže ísť v praxi o taký prípad napríklad vtedy, keď je medzi oboma konkurujúcimi si právami zreteľný nepomer v prospech záujmu zamestnávateľa a okolnosti prejednávanej veci výrazne preferujú jeho právo na súdnu ochranu pred právom zamestnanca na ochranu súkromia.

19.4. V danom prípade žalobca neodoslal predmetné správy z elektronickej adresy, ktorú by si sám zriadil pre svoje osobné účely mimo sféry služobného úradu - napríklad za použitia verejne dostupných (internetových) serverov. E-mailovú adresu (schránku) zriadil žalovaný na to, aby prostredníctvom nej

žalobca plnil svoje služobné povinnosti. Zriadená elektronická adresa obsahovala doménové meno (viď „minv.sk“), ktorá zreteľne vyjadrovala, že ide o adresu nezriadenú žalobcom, a ktorá zároveň identifikovala toho, kto ju zriadil (žalovaného).

19.5. Žalobca bol upozornený na zákaz používania elektronickej pošty na súkromné účely. Takýto zákaz obsahoval už vnútroorganizačný dokument z 18. decembra 2002 založený na č.l. 119 spisu, ako aj Pokynom zrušený obdobný dokument z 15. januára 2009 č.1/2009 (účinný v čase odosielania prvej časti e-mailových správ uvedených v okamžitom skončení) a napokon tiež samotný Pokyn (účinný v čase odosielania zvyšnej časti e-mailových správ uvedených v okamžitom skončení). Podľa vyjadrenia svedka Ing. R. L. sa takéto dokumenty u žalovaného zverejňovali aj pri registrácii k používaniu internetu (viď č.l. 70 spisu). Pokyn, ako potvrdila svedkyňa JUDr. U. X. (viď č.l. 247 spisu), bol v elektronickej podobe odoslaný všetkým zamestnancom (viď tiež fotokópiu dokladu o takom rozoslaní, ktorá sa nachádza na č.l. 340 spisu). V konaní bolo preukázané, že žalobca tento zákaz nerešpektoval.

19.6. Zo spisu nevyplyva, že by žalovaný sústavne, priebežne monitoroval všetku elektronickú poštu žalobcu. V danom prípade sa spätne zameral len na jej časť a iba s ňou sa oboznámil, pričom zachoval náležitú mieru, v ktorej použil jej obsah pre svoje rozhodnutie pracovnoprávnej povahy. Zo strany zamestnávateľa síce došlo k preskúmaniu časovo a vecne obmedzenej časti korešpondencie žalobcu, nedošlo ale k preskúmaniu akýchkoľvek iných dát a dokumentov, ktoré boli uložené na jeho počítači. Monitorovanie zo strany zamestnávateľa bolo teda rozsahovo obmedzené a primerané dôvodom, ktoré zamestnávateľa k tomu viedli. V skutkovom deji opísanom v rozhodnutiach súdov (na začiatku ktorého bolo počudovanie jedného z adresátov elektronickej pošty odoslanej žalobcom nad obsahom jemu doručenej správy, a na konci ktorého bol písomný podkladový materiál vypracovaný sekciou kontroly a inšpekčnej služby žalovaného) takto žalovaný v pozícii zamestnávateľa spätne a len na základe vonkajšieho podnetu preveroval, či a ako žalobca rešpektoval služobné povinnosti a obmedzenia vyplývajúce pre štátneho zamestnanca zo zákona č. 400/2009 Z.z.

19.7. Zistenia, ku ktorým dospel žalovaný v rámci ním takto vykonanej kontroly, nasvedčujú tomu, že obsah žalobcom odoslaných správ sa významne dotkol aj sféry záujmov (práv) žalovaného. Pokiaľ totiž niektoré e-mailové správy odoslané žalobcom z jemu prideleného (služobného) počítača obsahovali nielen údaje o jeho titule, krstnom mene a priezvisku, ale aj o jeho pracovnom (služobnom) zaradení u žalovaného, dokonca aj symboliku žalovaného (jeho logo so štátnym znakom) a slovné označenie „Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky“, je pri celkovom charakterizovaní týchto správ nepostačujúce vychádzať iba z ich obsahu, slovného vyjadrenia a použitých formulácií a odoslané e-mailové správy žalobcu považovať za rýdzo súkromnú komunikáciu. Elektronická komunikácia s takouto symbolikou a označením sa totiž navonok prezentuje a jej adresáti vníma ako správa, ktorá sa tak alebo onak týka tiež inštitúcie, z ktorej sú e-mailové správy odosielané. Taká správa nemôže z hľadiska práva na súkromie požívať rovnakú ochranu, ako správa bez uvedenej symboliky a označenia žalovaného.

20. Dovolateľ svoju argumentáciu týkajúcu sa neprípustnosti vykonania dokazovania jeho e-mailovými správami doplnil aj poukázaním na obsah rozhodnutia ESLP vo veci Halfordová proti Spojenému kráľovstvu (z 5. júna 1997), podstatou ktorého je právny záver, že súkromná korešpondencia nestráca svoj súkromný charakter ani vtedy, keď je posielaná z pracoviska.

20.1. ESLP ale v rozhodnutí z 12. januára 2016 (Bărbulescu proti Rumunsku) dospel k záveru, že monitoring komunikácie konkrétneho zamestnanca počas pracovnej doby na počítači, ktorý používal na plnenie pracovných povinností, nie je v rozpore s čl. 8 Dohovoru, teda nezasahuje do práva na ochranu súkromia. Z uvedeného rozhodnutia vyplýva prípustnosť toho, aby zamestnávateľ pri rešpektovaní zásady legality, legitimacy a proporcionality sledoval súkromnú elektronickú poštu zamestnanca odosielanú počas pracovnej doby. ESLP, zaoberajúc sa otázkou konfliktu medzi právom zamestnanca na rešpektovanie jeho súkromia a právom zamestnávateľa overovať, či zamestnanci v pracovnom čase plnia svoje pracovné úlohy, favorizoval záujem zamestnávateľa.

20.2. ESLP prostredníctvom rozsudkov podáva výklad Dohovoru, a tým poskytuje návod pre vecne správne riešenie tej - ktorej otázky. Právny záver obsiahnutý v predmetnom rozhodnutí je preto potrebné zohľadniť aj v analogických situáciách prejednávaných vnútroštátnymi súdmi.

20.3. I keď rozhodnutie ESLP vo veci Bărbulescu proti Rumunsku bolo vydané v čase nasledujúcim po rozhodnutí, ktoré je v danom prípade napadnuté dovolaním žalobcu, je potrebné naň prihliadnuť aj v

danom prípade. Najvyšší súd už vo svojom skoršom rozhodnutí sp. zn. 8 MCdo 4/2014 uviedol, že „nový právny názor sa aplikuje do minulosti (retrospektívne). Vychádza sa z prevažujúceho prístupu, že súd právo netvorí, ale iba nachádza“. Tento názor zastáva dovolací súd aj v preskúmvanej veci.

20.4. Žalovaným predložené dôkazné prostriedky (e-mailové správy) nemožno v okolnostiach daného prípadu považovať za procesne neprípustné, ktoré by nemohli predstavovať zákonný podklad pre obstaranie skutkových zistení súdu. Predmetnú námietku žalobcu preto dovolací súd vyhodnotil ako neopodstatnenú.

21. Na pojednávaní pred súdom prvej inštancie, ktoré sa uskutočnilo 22. mája 2013, súd z elektronického nosiča (CD) predloženého žalovaným zistil, že obsahuje elektronickú komunikáciu žalobcu; žalobca ani žalovaný sa k nej nevyjadrili (viď č.l. 250 spisu). Súd prvej inštancie (a odvolací súd v zhode s ním) dospel k záveru, že e-mailové správy, ktoré žalovaný uviedol v okamžitom skončení, boli odoslané z elektronickej adresy žalobcu. Dovolací súd považuje za opodstatnený zhodný názor súdov, že k chybnému označeniu odosielajúcej adresy v okamžitom skončení (U.) došlo len v dôsledku omylu.

22. Dovolateľ namieta, že odvolací súd rozhodol iba o odvolaní žalovaného, nie však aj o odvolaní žalobcu proti výroku prvostupňového rozsudku o trovách konania. Vychádzajúc len z textu rozhodnutia napadnutého dovolaním (jeho záhlavia a odôvodnenia) sa javí, že táto námietka je (alebo môže byť) opodstatnená. Na druhej strane ale nie je vylúčené, že odvolací súd mal pri rozhodovaní na pamäti aj odvolanie žalobcu a o jeho odvolaní v skutočnosti aj rozhodol, opomenul to ale adekvátne vyjadriť. Vzhľadom na právne názory odvolacieho súdu zastávané vo veci samej je takmer isté, že ak by odvolací súd rozhodol (resp. ak rozhodoval) aj o odvolaní žalobcu, nebol by výrok jeho rozsudku iný.

III.

23. Žalobca v dovolaní vyslovil presvedčenie, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

23.1. Právnym posúdením je pritom činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

23.2. Štátny zamestnanec je povinný zdržať sa konania, ktoré by mohlo viesť ku konfliktu záujmu služobného úradu s osobnými záujmami, najmä nezneužívať informácie získané v súvislosti s vykonávaním štátnej služby na vlastný prospech alebo na prospech iného (§ 60 ods. 1 písm. d/ zákona č. 400/2009 Z.z.). Štátny zamestnanec je povinný vykonávať služobné úlohy, ktoré sú v súlade s opisom činností jeho štátnozamestnaneckého miesta (§ 60 ods. 1 písm. h/ zákona č. 400/2009 Z.z.).

23.3. Podľa § 61 ods. 1 písm. a/, c/ a f/ zákona č. 400/2009 Z.z. štátny zamestnanec nesmie vykonávať činnosť, ktorá je nedôstojná z hľadiska vykonávania štátnej služby, požadovať dary alebo iné výhody, alebo navádzať iného na poskytovanie darov alebo iných výhod v súvislosti s vykonávaním štátnej služby, používať symboly spojené s vykonávaním štátnej služby na osobný prospech.

24. Dovolateľ tvrdí, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil v dôsledku zaujatia chybného záveru, podľa ktorého bol daný dôvod pre okamžité skončenie, lebo žalobca sa dopustil závažného porušenia služobnej disciplíny. Podľa názoru žalobcu taký dôvod neexistoval.

24.1. Povinnosť dodržiavať služobnú disciplínu patrí k základným povinnostiam štátneho zamestnanca vyplývajúcim z jeho štátnozamestnaneckého pomeru. Táto povinnosť spočíva v plnení povinností (rešpektovaní obmedzení) vyplývajúcich z ustanovení § 60 a § 61 zákona č. 400/2009 Z.z. Uvedený zákon rozlišuje menej závažné porušenie služobnej disciplíny a závažné porušenie služobnej disciplíny. Porušenie služobnej disciplíny najvyššej intenzity (závažné porušenie) je dôvodom pre okamžité skončenie štátnozamestnaneckého pomeru podľa § 51 zákona č. 400/2009 Z.z. Vzhľadom na charakter tohto ustanovenia, ktoré patrí k právnym normám s neurčitou (abstraktnou) hypotézou, je vždy úlohou súdu, aby podľa svojho uváženia, s ohľadom na okolnosti prípadu, sám túto hypotézu vymedzil. Je na ňom, aby posúdil, či sa štátny zamestnanec dopustil porušenia pracovnej disciplíny, a v prípade

kladného záveru aby vyriešil otázku, k porušeniu služobnej disciplíny akého stupňa došlo. Pri týchto úvahách nie je súd obmedzovaný žiadnymi konkrétnymi hľadiskami, či hranicami, vždy berie do úvahy špecifiká prejednávanej veci. Pojem „závažné porušenie služobnej disciplíny“, napriek tomu, že od jeho vymedzenia závisí možnosť a rozsah postihu štátneho zamestnanca, zákon č. 400/2009 Z.z. nedefinuje a ani neustanovuje, z akých hľadísk treba vychádzať pri jeho interpretácii. Jedným zo základných hľadísk pri rozhodovaní o postihu za porušenie služobnej disciplíny je však bezpochyby intenzita porušenia služobnej disciplíny, služobných povinností a zo zákona vyplývajúceho obmedzenia štátneho zamestnanca; aj hodnotenie tejto intenzity závisí od konkrétnych okolností.

24.2. Dovolateľ tvrdí, že žalovaný obsah e-mailových správ špekulatívne dotváral a zmätočne interpretoval; obsah spisu ale toto tvrdenie (uvedené už v žalobe) nepotvrďuje. Na tom nič nemení skutočnosť, že v okamžitom skončení nebol zachytený úplný text správ a že žalovaný v okamžitom skončení vyjadril len ich podstatné časti a zmysel.

24.3. K argumentácii žalobcu, že žalovaný mu nikdy odosielanie e-mailových správ nevytkol, hoci o nich musel mať vedomosť, dovolací súd uvádza, že ak by táto námietka bola prípadne opodstatnená, tvrdený postoj žalovaného nemožno chápať ako odsúhlasenie alebo schvaľovanie konania žalobcu. Táto námietka teda v ničom neznižuje intenzitu nerešpektovania povinností a obmedzení konania žalobcu ako štátneho zamestnanca.

24.4. I keď bol žalobca zaradený na útvar, pri ktorom je celkom bežný aj e-mailový kontakt s osobami mimo verejného sektora, neznamená to, že obsah správ odosielaných žalobcom je z hľadiska § 51 zákona č. 400/2009 Z.z. bez významu. Každý písomný prejav (e-mail nevynímajúc) je vždy vizitkou toho, kto ho robí. Pokiaľ je zrejmé, že ide o prejav toho, kto koná výlučne len ako súkromná osoba, vytvára naformulovanie a obsah správy obraz iba o jeho osobných, osobnostných, intelektuálnych a kultúrnych stránkach. Ak sú ale k prejavu (e-mailovej správe) pripojené ďalšie zložky, napríklad slovné alebo grafické znaky, ktoré sa netýkajú iba osoby bezprostredného odosielateľa, ale tiež jeho zamestnávateľa, prekračuje odosielaná správa hranice rýdzo osobného prejavu odosielateľa a, ak z nej nevyplyva nič iné, stáva sa v určitom zmysle nositeľom informácie aj o inštitúcii (zamestnávateľovi), z elektronickej siete ktorej sa správa odosiela, prípadne za ktorú odosielateľ správy koná. Otázka, či takéto slovné alebo grafické znaky pripája k odosielanej správe sám jej bezprostredný odosielateľ, alebo ich automaticky priradzuje elektronické zariadenie (server) používané inštitúciou, je z tohto aspektu bez významu. Dovolací súd len na doplnenie poukazuje na výpoveď svedka Ing. R. L., ktorý uviedol, že meno a priezvisko elektronickej pošty generuje u žalovaného server, avšak „podpisovú doložku určí zamestnanec sám“ (viď č.l. 69 spisu).

24.5. Odvolací súd správne vystihol, že žalobca elektronickou komunikáciou používajúcou označenia a symboly žalovaného závažným spôsobom porušil služobnú disciplínu, povinnosti a zákonné obmedzenia štátneho zamestnanca. Žalobca aj podľa právneho názoru dovolacieho súdu konal v rozpore so zákonom a spôsobom, ktorý je nehodný štátneho zamestnanca a nedôstojný z hľadiska vykonávania štátnej služby; na súkromné účely totiž - podľa výsledkov vykonaného dokazovania - zneužíval symboly spojené s výkonom štátnej služby a, neprimerane zdôrazňujúc význam svojej osoby a zastávanej funkcie (pracovného zaradenia), domáhal sa vstupu na rôzne akcie, ktoré v ničom nesúviseli s plnením úloh štátneho zamestnanca. Aj z pohľadu dovolacieho súdu bolo pri zvažovaní intenzity porušenia služobnej disciplíny významné tiež to, že žalobca takto nekonal len v jednom prípade, ale opakovane, vo viacerých prípadoch.

24.6. Intenzitu dopadov konania žalobcu (a jeho kvalifikácie ako závažného porušenia služobných povinností) neznižuje tá skutočnosť, že v určitom období na pracovisku žalovaného súkromné elektronické správy posielali aj iné osoby. Napokon, k okamžitému skončeniu nedošlo čisto z dôvodu odoslania správ nesúvisiacich s plnením úloh štátneho zamestnanca (teda nie výlučne preto, že elektronickú poštu nepoužíval len na služobné účely), ale predovšetkým z dôvodu obsahu správ a toho, čo nimi žalobca sledoval. Nezanedbateľnou bola teda formálna a obsahová stránka odoslaných správ, medziiným to, že žalobca sa v hrubom rozpore s povinnosťami a zákonnými obmedzeniami štátneho zamestnanca domáhal priznania nepatričných výhod, a tým porušil závažným spôsobom služobnú disciplínu.

25. Žalobca odvolaciemu súdu vytýka, že prehliadol podstatnú okolnosť spočívajúcu v tom, že a/ žalovaný nevydal služobný poriadok (§ 75 zákona č. 400/2009 Z.z.), takže ani neupravil, ktoré porušenie

povinností štátneho zamestnanca považuje za závažné porušenie služobnej disciplíny, b/ ani služobný poriadok, ktorý vydal žalovaný neskôr, nekvalifikuje konanie žalobcu, ktoré bolo popísané v okamžitom skončení, ako závažné porušenie pracovnej disciplíny.

25.1. V zmysle § 75 zákona č. 400/2009 Z.z. služobný úrad vydá služobný poriadok po predchádzajúcom súhlase zástupcov zamestnancov, inak je neplatný. V služobnom poriadku služobný úrad najmä špecifikuje služobné podmienky upravené týmto zákonom a upraví, ktoré porušenie povinností štátneho zamestnanca sa považuje za závažné porušenie služobnej disciplíny.

25.2. Z uvedeného ustanovenia (viď 25.1.) nevyplýva, že by služobný úrad, ktorý dosiaľ nevydal služobný poriadok (a neupravil, ktoré porušenie povinností štátneho zamestnanca sa považuje za závažné porušenie služobnej disciplíny), nemohol okamžite skončiť so štátnym zamestnancom štátnozamestnanecký pomer z dôvodu závažného porušenia služobnej disciplíny.

25.3. Posúdenie, či určité konanie štátneho zamestnanca má alebo nemá znaky závažného porušenia disciplíny, patrí najskôr zamestnávateľovi; v prípade podania žaloby o neplatnosť skončenia služobného pomeru vyhodnocuje správnosť tohto jeho posúdenia súd. Záver, ku ktorému dospel v danom prípade žalovaný (a s ktorým sa v neskôr prebiehajúcom občianskom súdnom konaní stotožnil aj odvolací súd), považuje za plne opodstatnený aj dovolací súd.

26. K tej časti dovolania, v ktorej žalobca odvolaciemu súdu vytkol nezohľadnenie skutočností, že okamžité skončenie je odôvodnené šiestimi skutkami z obdobia od 24. februára 2011 do 19. septembra 2011, pričom žalovaný ničím nešpecifikoval, ktorý (ktoré) z nich je (sú) skutočným dôvodom okamžitého skončenia, dovolací súd poukazuje na vysvetlenie podané odvolacím súdom v odôvodnení napadnutého rozsudku.

26.1. Odvolací súd celkom zreteľne a v zhode s názorom dovolacieho súdu uviedol, že postačujúcim pre záver o platnosti okamžitého skončenia je, ak je daný čo i len jeden zákonný dôvod pre okamžité skončenie.

26.2. Aj podľa právneho názoru dovolacieho súdu o taký dôvod išlo (o.i.) v prípade odoslania e-mailovej správy požadujúcej preveriť možnosť občasného zapožičania motorových vozidiel značiek Audi A6 alebo Audi A8 za účelom cestovania v rámci Európskej únie. Bezpochyby bola takým dôvodom tiež správa adresovaná funkcionárovi Akadémie Policajného zboru v Bratislave, ktorá obsahovala žiadosť o preverenie možnosti presunu študenta z jedného študijného odboru na iný. V rozpore s tým, ako by mal konať generálny štátny radca ministerstva vyznieva e-mailová správa žalobcu, v zmysle ktorej by sa „Škodovka“ mala tešiť z toho, že mu môžu vozidlo poskytnúť tak, ako mu je permanentne po celý rok držaný apartmán v ubytovacom zariadení Ministerstva vnútra Českej republiky. Dovolací súd nemá žiadne pochybnosti ani o tom, že znaky závažného porušenia služobnej disciplíny, ktoré sú relevantné podľa ustanovení § 60 ods. 1 písm. d/ a h/ § 61 ods. 1 písm. a/, c/ a f/ zákona č. 400/2009 Z.z., malo aj odoslanie tých e-mailových správ obsahujúcich symboliku žalovaného a pracovné zaradenie žalobcu u žalovaného, ktorými žiadal zabezpečiť vstupy na spoločenské akcie nesúvisiace s jeho služobným zaradením (napríklad „Miss Znojmo 2011“ a „Miss Fantóm 2011“).

27. Dovolať spochybňuje správnosť záveru odvolacieho súdu, podľa ktorého okamžité skončenie bolo žalobcovi dané v rámci zákonom stanovenej dvojmesačnej prekluzívnej lehoty.

27.1. Podľa § 51 ods. 1 veta prvá zákona č. 400/2009 Z.z. služobný úrad môže okamžite skončiť štátnozamestnanecký pomer štátneho zamestnanca, ak štátny zamestnanec porušil závažne služobnú disciplínu. Podľa § 51 ods. 2 zákona č. 400/2009 Z.z. služobný úrad môže okamžite skončiť štátnozamestnanecký pomer podľa odseku 1 iba v lehote dvoch mesiacov odo dňa, keď sa o dôvode na okamžité skončenie dozvedel, a v prípade závažného porušenia služobnej disciplíny v cudzine aj do dvoch mesiacov po návrate štátneho zamestnanca z cudziny, najneskôr vždy do jedného roka odo dňa, keď tento dôvod vznikol.

27.2. Z ustanovenia § 51 ods. 2 zákona č. 400/2009 Z.z. jednoznačne vyplýva, že pre určenie začiatku plynutia dvojmesačnej subjektívnej lehoty je významné, kedy sa služobný úrad „dozvedel“ o dôvode, pre ktorý môže okamžite skončiť štátnozamestnanecký pomer so štátnym zamestnancom.

27.3. Odvolací súd správne uviedol, že právna úprava tu nedáva žiadny priestor pre výklad, podľa ktorého by táto lehota začala plynúť už na základe predpokladu, že taký dôvod nastane, prípadne na

základe domnienky, že služobný úrad o porušení povinnosti štátneho zamestnanca mohol alebo dokonca musel vedieť. Z hľadiska zachovania tejto lehoty nebolo preto ani v preskúmvanej veci významné, kedy sa služobný úrad mohol (napríklad z údajov ukladaných na server prevádzkovaný žalovaným) dozvedieť o tom, akého obsahu odosiela žalobca e-mailové správy.

27.4. Výsledky vykonaného dokazovania preukázali, že žalovaný na základe telefonátu od bývalého pracovníka polície inicioval 16. októbra 2011 kontrolu, ktorou spätne preveroval, ako žalobca rešpektuje svoje služobné povinnosti; výsledkom tejto kontroly je správa z 8. decembra 2011. Nasledujúcim dňom, to znamená 9. decembra 2011, sa služobný úrad dozvedel od sekcie kontroly a inšpekčnej služby o závažnom porušení služobnej disciplíny, ktorého sa dopustil žalobca. Okamžité skončenie z 19. decembra 2011 mu teda bolo dané v rámci dvojmesačnej prekluzívnej lehoty.

28. Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že žalobca v dovolaní nepodložene uplatnil dovolacie dôvody v zmysle § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Vzhľadom na to dovolanie žalobcu zamietol ako neopodstatnené (§ 448 CSP).

29. Žalovaný bol v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešný (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol mu nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi.

29.1. O nároku na náhradu trov rozhodol najvyšší súd podľa ustanovení § 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

29.2. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

30. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.